

Laiškas Valerijai Čiurlionytei, [iki 1916-05-17], [iš Petrapilio - į Maskvą].

Ašarėlės gailėstingos

Ašarėlės gailėstingos

Blęstančias akis sustingdė.

Ašarėlės šaltos, stingios

Dar skaudžiau žaizdas subrinkdė.

Sutemoj drebėjau nykiai —

Aš laidojau, kas tik gimęs.

Išsiilgęs beldžiuos tykiai

In duris žinyno kimias.

Mano maldos šaltos, stingios.

Aš per naktį kaip šešėlis...

Ir žinyčios slėpiningos

Ar priims dar mano gėles?..

Durys kimios... Meldžiu tykiai:

— O, atleisk man, Dieve šventas!

Galvos lenkias nykiai, nykiai...

Stingsta rankos... Leidžias, krenta... [1]

- - -

Sesute! Antra diena, kaip tu nuo manęs toli-toli... Antra diena, kaip išvažiavau, o rodosi — amžius praėjo... Kaip aš gyvensiu, kaip aš pasauly bebūsiu!.. Prie tavęs būdamas, jei kartais ir buvau vienas, tai laukdavau tos valandos, kad tave vėl išvysiu, žinojau, kad vėl būsiu su tavimi, vėl bus lengva, vėl užgis žaizdos, vėl atslūgs sielvarta. Dabar vienas esu, vienas esu ir laukti neturiu ko, ir dėtis neturiu kur. Ko man belaukti?.. Kur man beeiti?.. Visur esu svetimas, visur esu nesavas, užklydęs... „Serga širdis... Mano širdis labai skauda krūtinėj...“ Ką aš dabar padarysiu! Ką padarysiu! Valkiojaus per dieną, kliedėjau per naktį... Bijau bedugnės ir klaikumos... Pavasario džiaugsmas taip vargina, taip slepia skaustančią mano sielą... Niekados nebuvo taip skauda, kaip šiandie... Niekados aš gyvendamas nieko negalvoju, buvau tikras savo jutimams, o dabar prasivėrė tamsios durys ir gyvenimas pastatė savo „?“ Galvoju ir nieko neišgalvoju ir kas valanda vis skaudžiau daros. Petrapilin atvažiavau be reikalo — aš čia visai nereikalingas ir niekas manęs nelaukė.

Užrubežin važiuoti turbūt neprisieis. Komitete [2] dalykai negerai. Piningų visai maža. Kareivijon nori paimti Šilingą [3] ir 10 dar kitų. Visi susinervavę, susierzinę. Apie važiavimą užrubežin Šilingas tik ranka numoja. Gal kai su savo kareiviavimu nusiramins, gal tai ir kalbės ką nors apie mane.

Dabar (17 gegužės) laikysiu vieną kvotimą, tai gali būt rudenį jau galėsiu persikelt Maskvon [4]. —

Atsivilko brolienė [5] ir aš nebegaliu daugiau rašyt. Kai paliks sieloj kiek lengviau — tuoj daugiau ir gražiau parašysiu.

Neapleisk manęs. Neužmiršk manęs. Pasimelsk už mane. Bučiuoju, geroji mano Sesyte.

Tavo Bol[yti]s

Šilingui ir Varnui [6] labai patiko vertimas tavo ir patsai veikalas. Sako, labai gerai išversta.

Daugiau tau rašysiu jau in Voronežą.

Tavo Bol[yti]s

KOMENTARAI

[1] Vienas iš pirmųjų eilėraščio be pavadinimo „[Ašarėlės gailestingos]“ variantų, nedaug taisytas, neįėjęs į rinkinius.

Eilėraščio juodraštį, daug taisytą paprastu pieštuku, žr. BS bloknote, in: *LLTI BR*, F1-3975, p. 9. Galutinį eilėraščio variantą žr. in: *BSR, t. 1: Poezija*, parengė Algis Samulionis, redagavo Donata Linčiuvienė, Vilnius: Alma littera, Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 1996, p. 228.

Eilėraščio teksto ir leidimo istoriją žr. Algis Samulionis, „Paiškinimai“, in: *Ibid.*, p. 789.

[2] Lietuvių draugijos nukentėjusiems dėl karo šelpti Centro komitetas.

[3] Stasys Šilingas.

[4] Po metų BS tapo Maskvos universiteto Istorijos-filologijos fakulteto studentu.

[5] Tatjana Sruogienė, brolio Adolfo Sruogos žmona.

[6] Adomas Varnas.